

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/630,**17. aprill 2019,****millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkatttega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kuna liit soovib finantssüsteemi vastupidavamaks muuta, on viivisnõuetega seotud probleemi lahendamiseks tervikliku strateegia kehtestamine liidu jaoks tähtis eesmärk. Kuigi viivisnõuetega tegelemine on peamiselt pankade ja liikmesriikide ülesanne, hõlmab viivisnõuete praeguse suure mahu vähendamine, viivisnõuete kuhjumise vältimine tulevikus ja väljaspool pangandussektorit süsteemsete riskide tekkimisest hoidumine ka selget liidu mõõdet. Võttes arvesse pangandus- ja finantssüsteemide omavahelist seotust kogu liidus, kus pangad tegutsevad eri jurisdiktsioonides ja liikmesriikides, on olemas märkimisväärne ülekanduva mõju oht liikmesriikides ja liidus tervikuna nii majanduskasvu kui ka finantsstabiilsuse seisukohast.
- (2) Finantskriisi tulemusel toimus pangandussektoris viivisnõuete kuhjumine. Tarbijaid mõjutasid oluliselt kriisile järgnenud majanduslangus ja elamukinnisvara hindade langus. Viivisnõuete probleemiga tegelemisel on väga oluline kaitsta tarbijate õigusi kooskõlas asjaomase liidu õigusega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivid 2008/48/EÜ ⁽⁴⁾ ja 2014/17/EL ⁽⁵⁾. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/7/EL ⁽⁶⁾ edendab õigeaegsete maksete tegemist nii ettevõtjate kui ka avaliku sektori asutuste poolt ning aitab hoida ära sellise viivisnõuete kuhjumise nagu finantskriisi aastatel.
- (3) Integreeritud finantssüsteem parandab majandus- ja rahaliidu võimet panna vastu negatiivsetele vapustustele, hõlbustades erasektori piiriülest riskijagamist ja vähendades samal ajal vajadust avaliku sektori riskijagamise järele. Nende eesmärkide saavutamiseks peaks liit kujundama välja pangandusliidu ja arendama edasi kapitaliturgude liitu. Pangandusliidu tugevdamiseks on oluline viivisnõuete võimaliku tulevase kuhjumise ärahoidmine, sest see on väga tähtis konkurentsi tagamiseks pangandussektoris, finantsstabiilsuse säilitamiseks ning laenuandmise soodustamiseks, et luua liidus töökohti ja edendada majanduskasvu.
- (4) Oma 11. juuli 2017. aasta tegevuskavas viivislaenude vähendamiseks Euroopas kutsus nõukogu eri institutsioone üles võtma asjakohaseid meetmeid, millega viivisnõuete suurt hulka liidus vähendada ja hoida ära nende kuhjumist tulevikus. Tegevuskavas esitatakse terviklik lähenemisviis, mis keskendub erinevatele üksteist

⁽¹⁾ ELT C 79, 4.3.2019, lk 1.⁽²⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 43.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 9. aprilli 2019. aasta otsus.⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1).

täiendavatele poliitikameetetele neljas valdkonnas: i) järelevalve; ii) maksejõuetuse ja võlgade sissenõudmise raamistike struktuurireformid; iii) raskustes pankade varade jaoks järeלטurgude loomine; iv) pangandussüsteemi ümberkorraldamise soodustamine. Meetmeid tuleks nendes valdkondades vastavalt vajadusele võtta kas liidu või liikmesriigi tasandil. Komisjon teatas sarnasest kavatsusest oma 11. oktoobri 2017. aasta teatises pangandusliidu väljakujundamise kohta, milles tehti teatavaks liidus viivislaenudega tegelemiseks mõeldud terviklik meetmete pakett.

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 ⁽⁷⁾ koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/36/EL ⁽⁸⁾ moodustavad krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete õigusraamistiku. Määrus (EL) nr 575/2013 sisaldab muu hulgas krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes otse kohaldatavaid sätteid omavahendite kindlaksmääramise kohta. Seepärast on vaja omavahenditega seotud usaldatavusnõudeid käsitlevaid kehtivaid määruse (EL) nr 575/2013 sätteid täiendada sätetega, millega nähakse ette viivisnõuete mahaarvamine omavahenditest, kui need ei ole piisavalt kaetud eraldiste või muude korrigeerimistega. Selle nõudega luuakse tegelikult viivisnõuetele laienevate usaldatavusnõuete kaitsekord, mida kohaldataks ühtmoodi kõigi liidu krediitiasutuste ja investeerimisühingute, sealhulgas järeלטurul tegutsevate krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes.
- (6) Usaldatavusnõuetest ajendatud kaitsekord ei tohiks takistada pädevaid asutusi rakendamast järelevalvevolitusi vastavalt direktiivile 2013/36/EL. Kui pädevad asutused teevad igal üksikjuhul eraldi kindlaks, et hoolimata käesoleva määruse kohase usaldatavusnõuete kaitsekorra kohaldamisest viivisnõuete suhtes ei ole konkreetse krediitiasutuse või investeerimisühingu viivisnõuded piisavalt kaetud, peaks neil olema võimalik kasutada direktiiviga 2013/36/EL ette nähtud järelevalvevolitusi, sealhulgas volitus nõuda, et krediitiasutused ja investeerimisühingud kohaldaksid konkreetset eraldiste moodustamise korda või käsitleksid aktiivaid tulenevalt omavahenditele esitatavatest nõuetest. Seetõttu on pädevatel asutustel võimalik viivisnõuete jaoks piisava katte tagamisel minna kaugemale käesoleva määruse kohastest nõuetest, kui seda on konkreetsel juhul vaja.
- (7) Usaldatavusnõuetest ajendatud kaitsekorra kohaldamiseks on asjakohane lisada määrusesse (EL) nr 575/2013 selged tingimused, mille alusel viivisnõudeid liigitatakse. Kuna komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 680/2014 ⁽⁹⁾ on juba sätestatud viivisnõuete seotud kriteeriumid järelevalvelise aruandluse eesmärgil, on asjakohane tugineda viivisnõuete liigitamisel sellele kehtivale raamistikule. Rakendusmääruses (EL) nr 680/2014 on osutatud makseviivituses olevatele nõuetele, nagu on määratletud krediidiriski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil, ja kohaldatava raamatupidamistava kohastele langenud väärtusega nõuetele. Kuna võla restruktureerimise meetmed võivad mõjutada seda, kas nõue liigitatakse viivisnõudeks, täiendatakse liigitamiskriteeriumeid selgete kriteeriumidega, mille alusel määratakse kindlaks võla restruktureerimise meetmete mõju. Võla restruktureerimise meetmete eesmärk peaks olema taastada laenuvõtja võime teha korrapäraselt tagasimakseid ning need peaksid olema kooskõlas liidu tarbijakaitsealaste õigusnormidega, eeskätt direktiividega 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL, kuid neil võivad olla erinevad põhjused ja tagajärjed. Seepärast on asjakohane ette näha, et viivisnõude suhtes kohaldatav võla restruktureerimise meede ei tohiks lõpetada nõude liigitamist viivisnõudeks, välja arvatud juhul, kui on täidetud teatavad ranged kriteeriumid.
- (8) Mida kauem on viivisnõue püsinud, seda väiksem on selle väärtuse sissenõudmise tõenäosus. Seepärast peaks nõude osa, mis tuleks katta eraldiste, muude korrigeerimiste või mahaarvamistega, aja jooksul vastavalt kindlaks määratud ajakavale suurenema. Krediitiasutuse või investeerimisühingu ostetud viivisnõuete puhul tuleks seetõttu kasutada ajakava, mis algab kuupäevast, mil viivisnõue algselt viivisnõudeks liigitati, mitte selle ostmise kuupäevast. Seetõttu peaks müüja ostjale teada andma, millisel kuupäeval nõue viivisnõudeks liigitati.
- (9) Spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste arvutamisel tuleks võtta arvesse osalisi mahakandmisi. Et mitte võtta mahakandmist arvesse kaks korda, on vaja kasutada esialgselt väärtust, mis oli nõudel enne osalist mahakandmist. Osaliste mahakandmistele lisamine nende kirjete hulka, millega võib kaitsekorra nõudeid täita, peaks suurendama krediitiasutuste ja investeerimisühingute motivatsiooni mahakandmisvajadust õigel ajal mõista. Viivisnõuete puhul, mille krediitiasutus või investeerimisühing on ostnud madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, peaks ostja käsitlema ostuhinna ja võlgniku võlasumma vahelist erinevust samamoodi, nagu usaldatavusnõuete kaitsekorra puhul käsitletakse osalist mahakandmist.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁹⁾ Komisjoni 16. aprilli 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 680/2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 191, 28.6.2014, lk 1).

- (10) Tagatud viivisnõuete puhul eeldatakse, et üldiselt on tekkiv kahju vähem oluline kui tagamata viivisnõuete puhul, sest tänu krediidiriski kaitsele, millega viivisnõue on tagatud, tekib krediidasutusel või investeerimisühingul kindel nõue vara suhtes või kolmanda isiku vastu, kusjuures samal ajal jääb kehtima ka tema üldine nõue makseviivituses oleva laenuvõtja vastu. Tagamata viivisnõude puhul oleks tal üksnes üldine nõue makseviivituses oleva laenuvõtja vastu. Kuna tagamata viivisnõuete puhul võib eeldada suuremat kahju, tuleks kohaldada rangemat ajakava.
- (11) Nõuet, mis on aktsepteeritud krediidiriski kaitsega kaetud vaid osaliselt, tuleks käsitada selliselt, et aktsepteeritud krediidiriski kaitsega kaetud osa on tagatud ja sellega mittekaetud osa on tagamata. Selleks et teha kindlaks, millist osa viivisnõudest tuleb käsitada tagatuna ja millist mitte, tuleks omavahendite nõuete arvutamisel kasutatud krediidiriski kaitse aktsepteerimise ning täielikult ja terviklikult hüpoteegiga tagatuse kriteeriume kohaldada vastavalt asjaomasele meetodile määruse (EL) nr 575/2013 alusel, sealhulgas kohaldatavale väärtuse korrigeerimisele.
- (12) Ühtset ajakava tuleks kohaldada sõltumata sellest, mil põhjusel peetakse nõuet viivisnõudeks. Usaldatavusnõuetest ajendatud kaitsekorda tuleks kohaldada üksikute nõuete tasandil. Tagamata viivisnõuete suhtes tuleks kohaldada kolme aasta pikkust ajakava. Et krediidasutused ja investeerimisühingud ning liikmesriigid saaksid restruktureerimis- või sissenõudmismenetlust tõhustada ning arvestada sellega, et viivisnõudel, mis on tagatud kinnisvaraga, ja eluasemelaenudel, mille on taganud määruses (EL) nr 575/2013 määratletud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, on pärast laenu viivisnõudeks muutumist jääkväärtus pikema aja jooksul, on asjakohane ette näha üheksa aasta pikkune ajakava. Muude tagatud viivisnõuete suhtes tuleks kuni täieliku katte saavutamiseni kohaldada seitsme aasta pikkust ajakava.
- (13) Asjaomase katteteguri kohaldamisel peaks olema võimalik võtta arvesse võla restruktureerimise meetmeid. Täpsemalt tuleks nõuet pidada endiselt viivisnõudeks, kuid likviidsuskatte nõue peaks jääma samaks veel üheks täiendavaks aastaks. Seetõttu peaks tegur, mida kohaldatakse selle aasta jooksul, mil võla restruktureerimise meetet rakendatakse, olema kohaldatav kahe aasta jooksul. Kui nõue on lisa-aasta lõppedes endiselt viivisnõue, tuleks kohaldatav tegur määrata kindlaks nii, nagu võla restruktureerimise meetet ei oleks rakendatud, võttes arvesse kuupäeva, mil nõue algselt viivisnõudeks liigitati. Kuna võla restruktureerimise meetmete rakendamine ei tohiks kaasa tuua arbitraaži, tuleks lisa-aastat lubada üksnes võla esimese restruktureerimise meetme suhtes, mida rakendati alates nõude viivisnõudeks liigitamisest. Peale selle ei tohiks üheaastane ajavahemik, mille jooksul kattetegur jääb samaks, tuua kaasa eraldiste moodustamise ajakava pikenemist. Seega ei tohiks ükski võla restruktureerimise meede, mida rakendatakse kolmandal aastal pärast seda, kui viivisnõudeks liigitati tagamata nõue, või seitsmendal aastal pärast seda, kui viivisnõudeks liigitati tagatud nõue, tuua kaasa viivisnõude täieliku kaetuse saavutamise edasilükkumist.
- (14) Tagamaks et krediidasutuste ja investeerimisühingute viivisnõuete krediidiriski kaitse hindamine on usaldusväärne, peaks Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) kaaluma ühise meetodika vajadust ning vajaduse korral töötama selle välja, eelkõige seoses sissenõutavuse ja täitmisele pööratavuse eeldustega, nähes sealhulgas vajaduse korral ette ajalisest seisukohast krediidiriski kaitse ümberhindamise miinimumnõuded.
- (15) Et hõlbustada uuele usaldatavusnõuetest ajendatud kaitsekorrale sujuvat üleminekut, ei tohiks uusi norme kohaldada enne 26. aprilli 2019 tekkinud nõuete suhtes.
- (16) Selleks et tagada käesoleva määrusega määrusesse (EL) nr 575/2013 tehtavate muudatuste õigeaegne kohaldamine, peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.
- (17) Määrust (EL) nr 575/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 36 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„m) kohaldatav viivisnõuete ebapiisava likviidsuskatte summa.“

2) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 47a

Viivisnõuded

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel hõlmab „viivisnõue“ järgmisi kirjeid, eeldusel et neid ei kajastata krediidasutuse või investeerimisühingu kauplemisportfellis:

- a) võlainstrument, sealhulgas võlaväärtpaber, laen, ettemakse ja nõudmiseni hoius;
- b) võetud siduv laenuandmiskohustus, antud finantsgarantii või muu võetud kohustus, sõltumata sellest, kas see on tühistatav või mitte, välja arvatud kasutamata krediidilimiidid, mille võib igal ajal tingimusteta ja ette teatamiseta tühistada või mille puhul on ette nähtud automaatne tühistamine laenuvõtja krediivõimelisuse halvenemise korral.

2. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võlainstrumendi riskipositsiooni väärtus selle bilansiline väärtus, mille mõõtmisel ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid, muid riskipositsiooniga seonduvaid omavahendite vähendamisi ega osalisi mahakandmisi, mille krediidasutus või investeerimisühing on teinud alates viimasest korrast, mil nõue viivisnõudeks liigitati.

Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel peab sellise võlainstrumendi riskipositsiooni väärtuses, mis osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, sisalduma ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus.

Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel on võetud siduva laenuandmiskohustuse, antud finantsgarantii või muu käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud kohustuse riskipositsiooni väärtus selle nimiväärtus, mis kajastab krediidasutuse või investeerimisühingu maksimaalset krediidiriski positsiooni, võtmata arvesse otsest või kaudset krediidiriski kaitset. Võetud siduva laenuandmiskohustuse nimiväärtus on kasutusele võtmata summa sellest summast, mille krediidasutus või investeerimisühing on lubanud laenuks anda ning antud finantsgarantii nimiväärtus on maksimaalne summa, mille isik peaks garantii realiseerimise korral maksta.

Käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud nimiväärtuses ei võeta arvesse spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi, artiklite 34 ja 105 kohaseid täiendavaid väärtuse korrigeerimisi, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summasid ega muid riskipositsiooniga seonduvaid omavahendite vähendamisi.

3. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel liigitatakse viivisnõueteks järgmised nõuded:

- a) nõue, mida käsitatakse makseviivituses olevana vastavalt artiklile 178;
- b) nõue, mida käsitatakse langenud väärtusega nõudena vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale;
- c) nõue, mille suhtes kohaldatakse vastavalt lõikele 7 katseaega, kui on võetud täiendavaid võla restruktureerimise meetmeid või kui nõude maksetähtaega on ületatud üle 30 päeva;
- d) nõue sellise siduva kohustuse vormis, mida selle väljamaksmise või muul viisil kasutamise korral ei maksta tõenäoliselt täies ulatuses tagasi ilma tagatist realiseerimata;
- e) nõue sellise finantsgarantii vormis, mille garantii saanud pool tõenäoliselt realiseerib, sealhulgas juhul, kui aluseks olev garanteeritud nõue vastab viivisnõudeks liigitamise kriteeriumidele.

Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on võlgniku vastu bilansilised nõuded, mille puhul on maksetähtaega ületatud üle 90 päeva ja mis moodustavad rohkem kui 20 % kõigist kõnealuse võlgniku vastu olevatest bilansilistest nõuetest, käsitatakse punkti a kohaldamisel kõiki kõnealuse võlgniku vastu olevaid bilansilisi ja bilansiväliseid nõudeid viivisnõuetena.

4. Nõudeid, mille suhtes ei ole kohaldatud võla restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) nõue vastab väljumiskriteeriumidele, mille alusel krediidasutus või investeerimisühing lõpetab nõude liigitamise langenud väärtusega nõudeks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ja makseviivituses olevaks nõudeks vastavalt artiklile 178;
- b) võlgniku olukord on paranenud niivõrd, et krediidasutus või investeerimisühing on veendunud, et võlgnetavad summad makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi;
- c) võlgnikul ei ole ühtegi tähtjaks tasumata summat, mille tasumise tähtaega on ületatud rohkem kui 90 päeva.

5. Viivisnõude liigitamine müügiks hoitavaks põhivaraks vastavalt kohaldatavale raamatupidamistavale ei lõpeta selle liigitamist viivisnõudeks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel.

6. Viivisnõudeid, mille suhtes kohaldatakse võla restruktureerimise meetmeid, ei liigitata enam viivisnõueteks artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) nõuded ei ole enam olukorras, mille pärast tuleks need liigitada viivisnõudeks vastavalt lõikele 3;
- b) on möödunud vähemalt aasta kuupäevast, kui rakendati võla restruktureerimise meetmeid või kuupäevast, kui nõuded liigitati viivisnõueteks, olenevalt sellest, kumb toimus hiljem;
- c) pärast võla restruktureerimise meetmete rakendamist ei ole enam tähtjaks tasumata summasid ja krediidiasutus või investeerimisühing on võlgniku finantsseisundi analüüsi põhjal veendunud, et nõue makstakse tõenäoliselt täielikult ja õigel ajal tagasi.

Täielikku ja õigeaegset tagasimaksmist peetakse tõenäoliseks juhul, kui võlgnik on korrapäraselt ja õigel ajal maksnud tagasi summad, mis võrduvad ühega järgmistest:

- a) summa, mis oli tähtjaks tasumata enne võla restruktureerimise meetmete rakendamist, kui olid olemas tähtjaks tasumata summad;
- b) summa, mis on maha kantud võla restruktureerimise meetmete rakendamise raames, kui tähtjaks tasumata summasid ei olnud.

7. Kui nõude liigitamine viivisnõudeks vastavalt lõikele 6 lõpetatakse, kohaldatakse sellise nõude suhtes katseaega, kuni täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) on möödunud vähemalt kaks aastat sellest, mil restruktureeritud võlanõue liigitati ümber nõuetekohaselt teenindatavaks nõudeks;
- b) vähemalt poole sellise ajavahemiku jooksul, mil nõude suhtes kohaldatakse katseaega, on tehtud regulaarseid ja õigeaegseid makseid, mille tulemusel on kokku tagasi makstud olulises summas põhiosa või intresse;
- c) ükski võlgniku vastu olev nõue ei ole tasumata rohkem kui 30 päeva.

Artikkel 47b

Võla restruktureerimise meetmed

1. Võla restruktureerimise meede hõlmab krediidiasutuse või investeerimisühingu järeleandmist võlgnikule, kellel on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi oma siduvate finantskohustuste täitmisel. Järeleandmine võib laenuandjale tuua kahju ja osutab ühele järgmistest tegevustest:

- a) võlakohustuse tingimuste muutmine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui võlgnikul ei oleks siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud;
- b) võlakohustuse täielik või osaline refinantseerimine, kui seda ei oleks tehtud juhul, kui võlgnikul ei oleks siduvate finantskohustuste täitmisel raskusi tekkinud.

2. Võla restruktureerimise meetmetena käsitatakse vähemalt järgmisi olukordi:

- a) uued lepingutingimused, mis on võlgnikule soodsamad kui varasemad lepingutingimused, kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel;
- b) uued lepingutingimused on võlgnikule soodsamad kui lepingutingimused, mida sama krediidiasutus või investeerimisühing pakub samal ajal sarnase riskiprofiliga võlgnikele, kui võlgnikul on või võib tõenäoliselt tekkida raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel;
- c) algsete lepingutingimuste alusel liigitati nõue viivisnõudeks enne lepingutingimuste muutmist või see oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui lepingutingimusi ei oleks muudetud;
- d) meetme tulemusel tühistatakse võlakohustus täielikult või osaliselt;
- e) krediidiasutus või investeerimisühing lubab kasutada lepingusätteid, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõue oli liigitatud viivisnõudeks enne kõnealustele lepingusätetele tuginemist või oleks liigitatud viivisnõudeks juhul, kui kõnealustele lepingusätetele ei oleks tuginetud;

- f) laenu andmisel või ligikaudu samal ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse või investeerimisühingu ees oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intressid, mis oli liigitatud viivisnõudeks või oleks liigitatud viivisnõudeks, kui kõnealuseid makseid ei oleks tehtud;
- g) lepingutingimuste muutmine hõlmab tagatise enda valdusesse võtmise kaudu tehtavaid tagasimakseid, kui selline muudatus kujutab endast järeleandmist.
3. Järgmised asjaolud näitavad, et võla restruktureerimise meetmeid võib olla võetud:
- a) algse lepingu puhul oli maksetähtaega ületatud üle 30 päeva vähemalt üks kord lepingu muutmisele eelnenud kolme kuu jooksul või ilma lepingu muutmiseta oleks maksetähtaega ületatud üle 30 päeva;
- b) krediidilepingu sõlmimisel või ligikaudu sel ajal maksis võlgnik tagasi sama krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes oleva muu sellise võlakohustuse põhiosa või intressid, mille puhul oli maksetähtaega ületatud 30 päeva vähemalt üks kord uue laenu andmisele eelnenud kolme kuu jooksul;
- c) krediidasutus või investeerimisühing lubab tugineda lepingusätetele, mis võimaldavad võlgnikul muuta lepingutingimusi, ja nõude puhul on maksetähtaega ületatud 30 päeva või oleks maksetähtaega ületatud 30 päeva, kui kõnealustele lepingusätetele ei oleks tuginetud.
4. Käesoleva artikli kohaldamisel hinnatakse võlgniku raskusi siduvate finantskohustuste täitmisel võlgniku tasandil, võttes arvesse kõiki võlgniku gruppi kuuluvaid juriidilisi isikuid, kes jäävad grupi raamatupidamise konsolideerimise ulatusse, ja füüsilisi isikuid, kellel on grupi üle kontroll.

Artikkel 47c

Mahaarvamine seoses viivisnõuetega

1. Artikli 36 lõike 1 punkti m kohaldamisel määravad krediidasutused ja investeerimisühingud iga viivisnõude jaoks eraldi kindlaks kohaldatava ebapiisava katte summa, mis arvatakse maha esimese taseme põhiomavahendite kirjetest, lahutades käesoleva lõike punkti b alusel arvatud summa käesoleva lõike punkti a alusel arvatud summast, kui punktis a osutatud summa ületab punktis b osutatud summat:
- a) järgmiste summa:
- i) iga viivisnõude tagamata osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 2 osutatud kohaldatava teguriga;
  - ii) iga viivisnõude tagatud osa, kui see on olemas, korrutatud lõikes 3 osutatud kohaldatava teguriga;
- b) järgmiste kirjete summa, kui need on seotud sama viivisnõudega:
- i) spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised;
  - ii) artiklite 34 ja 105 kohased täiendavad väärtuse korrigeerimised;
  - iii) muud omavahendite vähendamised;
  - iv) krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul, kes kasutavad riskiga kaalutud varade arutamiseks sisereitingutel põhinevat meetodit, seoses viivisnõuetega artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summade absoluutväärtus, kui igale viivisnõudele omistatava absoluutväärtuse kindlaksmääramiseks korrutatakse artikli 36 lõike 1 punkti d kohaselt maha arvatud summad viivisnõude puhul oodatava kahju osakaaluga makseviivituses olevate või mitteolevate nõuete oodatavasse kogukahjusse, kui see on kohaldatav;
  - v) kui viivisnõue osteti madalama hinnaga kui summa, mille võlgnik peab tasuma, siis ostuhinna ja võlgniku võlasumma vaheline erinevus;
  - vi) summad, mille krediidasutus või investeerimisühing on nõude viivisnõudeks liigitamisest alates maha kandnud.

Viivisnõude tagatud osa on nõude see osa, mis loetakse III osa II jaotise kohaste omavahendite nõuete arutamisel tagatuks otsese krediidiriski kaitsega või kaudse krediidiriski kaitsega või mis on täielikult ja terviklikult hüpoteegiga tagatud.

Viivisnõude tagamata osa vastab artikli 47a lõikes 1 osutatud nõude väärtuse ja nõude tagatud osa vahele, kui see on olemas.

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:
    - a) 0,35 viivisnõude tagamata osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kolmanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - b) 1 viivisnõude tagamata osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest päevast.
  3. Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaldamisel kohaldatakse järgmisi tegureid:
    - a) 0,25 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva neljanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - b) 0,35 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva viienda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - c) 0,55 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kuuenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - d) 0,70 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - e) 0,80 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud muu otsese või kaudse krediidiriski kaitsega III osa II jaotise kohaselt, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva seitsmenda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - f) 0,80 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - g) 1 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud muu otsese või kaudse krediidiriski kaitsega III osa II jaotise kohaselt, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast;
    - h) 0,85 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse ajavahemikul alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva üheksanda aasta esimesest päevast kuni viimase päevani;
    - i) 1 viivisnõude osa puhul, mis on tagatud kinnisvaraga III osa II jaotise kohaselt või mis on eluasemelaen, mille on taganud artiklis 201 osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kümnennda aasta esimesest päevast.
  4. Erandina lõikest 3 kohaldatakse viivisnõude osa puhul, mille on garanteerinud või kindlustanud ametlik ekspordikrediidi agentuur, järgmisi tegureid:
    - a) 0 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse ajavahemikul üks aasta kuni seitse aastat pärast nõude liigitamist viivisnõudeks; ning
    - b) 1 viivisnõude tagatud osa puhul, mida kohaldatakse alates nõude viivisnõudeks liigitamisele järgneva kaheksanda aasta esimesest päevast.
  5. EBA hindab tagatud viivisnõuete hindamise tavad ja võib välja töötada suunised, et määrata kindlaks ühine meetodika, sealhulgas võimalikud ajalisest seisukohast ümberhindamise miinimumnõuded ja erimeetodid, nõuetekohase otsese ja kaudse krediidiriski kaitse usaldatavusnõuete kohaseks hindamiseks, eelkõige seoses sissenõutavuse ja täitmisele pööratavuse eeldustega. Need suunised võivad sisaldada ka lõikes 1 osutatud viivisnõude tagatud osa kindlaksmääramise ühtset meetodikat.
- Kõnealused suunised esitatakse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklis 16 sätestatud korras.
6. Erandina lõikest 2, kui nõude suhtes on rakendatud võla restruktureerimise meetet ajavahemikul üks kuni kaks aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist, kohaldatakse võla restruktureerimise meetme rakendamise ajal vastavalt lõikele 2 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul.

Erandina lõikest 3, kui nõude suhtes on rakendatud võla restruktureerimise meetet ajavahemikul kaks aastat kuni kuus aastat pärast nõude viivisnõudeks liigitamist, kohaldatakse võla restruktureerimise meetme rakendamise ajal vastavalt lõikele 3 kohaldatavat tegurit veel ühe aasta jooksul.

Käesolevat lõiget võib kohaldada üksnes esimese võla restruktureerimise meetme puhul, mida on rakendatud alates nõude viivisnõudeks liigitamisest.“

3) Artikli 111 lõike 1 esimese lõigu sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„1. Varakirje riskipositsiooni väärtus vastavalt artiklile 110 on selle bilansiline väärtus pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste, artiklite 34 ja 105 kohaste täiendavate väärtuse korrigeerimiste, artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade ja muude varakirjega seotud omavahendite vähendamiste kohaldamist. I lisas loetletud bilansivälise kirje riskipositsiooni väärtus on järgmine protsent selle nimiväärtusest pärast spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatavate summade mahaarvamist:“.

4) Artikli 127 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riskipositsiooni tagamata osale, mille puhul võlgnik on makseviivitus vastavalt artiklile 178, ja jaenõuetele, mille krediidilimiidi tagamata osa puhul on tekkinud makseviivitus vastavalt artiklile 178, määratakse riskikaal järgmiselt:

- a) riskikaal 150 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa on väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud;
- b) riskikaal 100 %, kui spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste ja artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt maha arvatud summade summa ei ole väiksem kui 20 % riskipositsiooni väärtuse tagamata osast, mis on leitud selliselt, nagu kõnealuseid spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja mahaarvamisi ei oleks kohaldatud.“

5) Artikkel 159 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 159

Oodatava kahju käsitlemine

Krediidasutused ja investeerimisühingud lahutavad artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt arvatud oodatava kahju asjaomaste riskipositsioonidega seotud üldistest ja spetsiifilistest krediidiriskiga korrigeerimistest vastavalt artiklile 110 ning täiendavatest väärtuse korrigeerimistest vastavalt artiklitele 34 ja 105 ning muudest kõnealuste riskipositsioonidega seonduvatest omavahendite vähendamistest, välja arvatud artikli 36 lõike 1 punkti m kohaselt tehtud mahaarvamised. Artikli 166 lõike 1 kohaselt ostmise hetkel makseviivitus olevate, bilansis kajastatud varast tulenevate riskipositsioonide allahindlusi käsitletakse samal viisil kui spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi. Makseviivitus olevate riskipositsioonide spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ei kasutata muude riskipositsioonide oodatava kahju katmiseks. Väärtpaberistatud riskipositsioonidest tulenev oodatav kahju ning selliste riskipositsioonidega seonduvad üldised ja spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised jäetakse sellest arvutusest välja.“

6) Artikli 178 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) võlgnik on jätnud tema vastu oleva olulise krediidinõude krediidasutusele või investeerimisühingule, tema ematettevõtjale või selle tüdarettevõtjatele üle 90 päeva tasumata. Jaenõuete klassi kuuluvate elamukinnisvara või VKE ärikinnisvaraga tagatud nõuete puhul ning samuti avaliku sektori asutuste vastu esitatavate nõuete puhul võivad pädevad asutused asendada 90 päeva 180 päevaga. 180 päeva ei kohaldata artikli 36 lõike 1 punkti m ja artikli 127 kohaldamisel.“

7) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 469a

Erandid viivisnõuetele esimese taseme põhiomavahendite kirjetest tehtavatest mahaarvamistest

Erandina artikli 36 lõike 1 punktist m ei arva krediidasutused ega investeerimisühingud esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha kohaldatavat viivisnõuete ebapiisava katte summat, kui nõue tekkis enne 26. aprilli 2019.

Kui krediidasutus või investeerimisühing muudab enne 26. aprilli 2019 tekkinud nõude tingimusi nii, et tema nõue võlgniku vastu kasvab, käsitletakse nõude tekkimise kuupäevana kuupäeva, mil muudatused hakkasid kehtima, ja nõude suhtes ei kohaldata enam esimeses lõigus sätestatud erandit.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. aprill 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA
